

Predikan av Jenny Arnerlöf – Vaksamhet och väntan – 2024

Vem var profeten Sefanja och varför skall vi lyssna till hans ord, som skrevs för över 2600 år sedan? Vad kan sådana gamla ord säga till oss i vår tid?

Sefanja var en ung profet som levde under sexhundratalet före Kristus. Han skrev mitt emellan två större profeter, cirka femtio år efter Jesaja och cirka femtio år före Jeremia. Han tycks ha varit barnbarns barns barn till den gudfruktiga kungen Hiskia. En ny gudfruktig kung, Josia, hade nyligen kommit till makten under hans tid men de ärvde en tid som var präglad av Josias far, kung Manasses giriga och snikna ledarskap. Under Manasse hade samhället försummat deras traditions lära. Det ledde till de sociala missförhållandena som uppstår när en majoritet av befolkningen präglas av självupptagen girighet, högmod, bedrägeri, våld och likgiltighet. Sefanjas tid präglades av hjälp- och hopplöshetens missförhållanden.

Enligt det första kapitlet i Sefanjas korta skrift var snacket om Gud att, "Herren gör ingenting, gott eller ont". Alltså tyckte allmänheten att Gud var överksam, frånvarande, oengagerad. Årtusenden har passerat. Vi kör bilar, har diskmaskiner och mikrovågsugnar och använder smartphones nu men de sociala missförhållanden och snacket om Gud känns märkligt relevant. Sefanjas budskap utvecklade det svåra men hoppfulla temat om Herrens dag. (Den gamla Anglikanska handbok för präster kallade den dagen för den fruktansvärda domedagen). Vår första reaktion till svåra ord om Guds vrede och glödande harm är att uttrycka vår preferens för Nya Testamentet och många präster och pastorer har hoppat över ord om Guds vrede då de betraktas som förlegat och kärlekslösa. Men då går vi miste om hoppet som är gömt i Guds vrede och dom. Herrens dag är, enligt Sefanja, en dag av renande dom. Det är en dag när omständigheterna uppenbarar för oss ifall

vi har investerat våra liv i sådant som verkligen betyder något eller om vi har slösat bort gåvan som har anförtrotts oss.

Prat om Guds vrede gör oss rädda – kanske eller säkerligen för att det har missbrukats. Men hur skulle det vara om Gud var fullständig likgiltig till de fasansfulla sätten som människor beter sig mot varandra? Blir inte vi upprörda över bedrägeri mot äldre? Övergrepp mot barn? Är det inte oerhört frustrerande när korruption och bristfällig byråkrati gör att hjälp inte når fram till dem som behöver det mest? Vi älskar Guds vrede när den är riktad mot andra människors brister och fel men trampar hårt på bromsen inför tanken att den ska gälla oss med. Sefanjas budskap är ett budskap av hopp till oss alla som säger att Gud är angelägen om att ta itu med den destruktiva ådran som finns i oss alla. Att somliga av oss har haft det goda förnuftet (eller vågar jag säga turen) att vända oss till Gud i hopp om att börja reningsprocessen redan nu kan endast förklaras som ett verk av Guds nåd.

Guds barmhärtighet mot människor kan härledas till Guds intention att vara i partnerskap med människor. En konstnärs envetenhet för att få sitt verk som hon har tänkt sig är analogt med Guds dom och förbarmande över oss och våra röriga liv. Gud är inte en passionslös domare som ser på våra liv i svart - vitt och skrotar oss när vår trasighet upptäcks. Som det står i psaltaren 139 är Gud förtrogen med oss och allt som får oss att agera som vi gör. Människor är lite som vissa vitvaror av hög kvalité – gjord med en livstidsservicegaranti.

...

Sedan Kristi himmelfärd är all tid på jorden den yttersta tiden när människor lever i väntan på den yttersta dagen. Som vi hörde förra veckan vet vi ingenting om när den dagen skall komma. Men förrän den kommer har Gud alltid sökt samarbete med människor som vill vittna med sina liv

om att en bättre världsordning är på väg. Vanliga människor som du och jag. Från samhällets perspektiv är vi inte värda så mycket uppmärksamhet vilket är okay. De bästa tjänarna går ofta obemärkta, men det de gör märks när det saknas. Märks det just nu att alldeles för många unga inte har fått höra genom söndag skola, konfirmation eller Scout att deras liv har en mening som de inte själv måste skapa? Människor i vår tid och i alla tider behöver den befrielse som Sefanja beskriver. Befrielse från falska källor för trygghet som status, makt och förmögenhet. Sefanja hoppades på en ödmjuk skara av troende människor som i väntan på Herrens dag, skulle genomsyra olika tider och platser med trons ljus.

De tio unga flickorna som Jesus talar om i dagens evangelietext är kanske symboler för sådana vaksamma och förväntansfulla människor. Jag vet inte om ni har märkt det, men de senaste veckorna har vi varit på en sakta färd genom kapitel 23, 24 och nu 25 av Matteusevangeliet (med undantag för Allhelgonas helg). Det finns en ökande spänning i dessa texter då Jesu rättegång, dom och korsfästelse närmade sig. Världens dom över honom var inte likt Guds dom – den saknade all förbarmande och nåd och dess syfte var att förgöra. Uppståndelsen ger oss anledning att hoppas på en Gud som vakar över världens papperskorgar och soptippar och räddar det som är av oändligt värde för Gud. Guds dom är något som vi kan lita på och söka redan nu medan vi har tid.

Liknelsen om tio unga flickor handlar om riktig beredskap. Det är ett populärt ord i vår tid. På MSBs hemsida kan vi läsa om beredskapsveckan som hände nyligen under vecka 39. Beredskap handlar om att ha de varorna vi behöver om en stor händelse där t.ex. infrastruktur slås ut. Att

ha en inre beredskap för livets kriser och yttersta tider är lika viktig som att ha förnödenheter som MSB rekommenderar oss att ha.

Det är frestande att läsa liknelsen som en allegori där vi om vi bara förstår det exakta symbolvärdet för varje detalj får klarhet och ett grepp om Gud. Det låter betryggande att få ett grepp om Gud men att tänka så om Gud är missvisande - det är Gud som har ett grepp om oss och inte tvärtom.

Det är sannolikt att denna enkla liknelse talar om flera saker än vi förstår. Dels talar den till de första kristna gemenskapernas oenighet med modertraditionen, dels handlar det om Jesu uppmaning till alla som längtade efter Guds rikes ankomst. Han understryker vikten av långvarig uppmärksamhet för sina följare. Liknelsen är en kallelse till kristna gemenskaper att satsa på oljan som kommer från den heliga Anden. Bara Andens olja kan ge oss den djupa glädje och styrka som gör det möjligt att välja Jesu väg i en mörk värld. Ingen av oss kan vara självförsörjande med den slags energi. Andens olja och låga jobbar i den troende människans hjärta så att vi redan i detta liv börjar att bli den unika bärare av Guds avbild som vi är menad att vara. Du kan inspireras av andras vittnesbörd men du kan inte låna andras identitet åt dig själv. När du sitter i tentasalen och skriver din tenta är det inte längre möjligt att låna din väns kunskap.

Vi måste söka Andens visdom och kraft, dess ljus och olja, nu när vi har tid. Då blir vi redo för vår Herre och Kung både nu och på Herrens stora dag. Amen.